

ACC. N:R M. 13590: 1-3.

Landskap: ..... Skåne ..... *Upptecknare:* ..... Siv. Winelius .....
Härad: ..... Bjäre ..... *Berättare:* ..... Joel Karlsson .....
Socken: ..... Hjärnarp ..... *Berättarens yrke:* ..... lantbrukare .....
Uppteckningsår: ..... 1954 ..... *Född år* ..... 1875 ..... *i* ..... Boarp .....

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

(s. 1-3)

När den nya tiden kom till bygden. (L.U.F. 73) s. 1-3.

Bymöte har inte förekommit i Boarp i min tid och bylåda med handlingar har jag inte hört talas om.

I min barndom hade vi trögrep utan järnbeslag. De måste ofta förnyas. Min far var den förste här i trakten, som köpte järngrep med 7 horn och -tjuga med 3 horn.

Då jag var omkring fjorton år köpte han en järnplog av en smed i närheten av Huntly gård. Tidigare hade vi "år" med järnbeslag. Årder gjordes av en smed i Harnacka.

Från min tidigaste barndom minns jag harven med järnpinnar fästade i ett ramverk av trä. Klösharven var helt av järn och fanns i bygden på 1870-talet. "Träpinnaharven" hade vi bara till potatis.

Den första vandringströska kom till bygden omkring 1895. 1910 köpte vi en stifttröska av en man i Rebbelberga, som tillverkade sådana. Den kostade ungefär 500 kr. Jag for då omkring och tröskade åt småbrukarna. Det var bara några få häruppe, som skaffade tröskverk. Sedan sålde vi tröska och fick tröskat av en man från Munka-Ljungby-trakten, som hade en ångtröska. Häruppe har inte funnits tröskförening.

Slättermaskin köpte vi 1902. Här fanns bara en sådan maskin till då. Det var i Tiarp. Vi slog åt andra också. Avläggare skaffade vi ungefär 1910 och självbindare först omkring 1930.

Hästrivan kom i slutet av 1800-talet.

På 1870-80-talen gropades här ännu med enris. Det var bra då det var moss-

jord. Den gropningen varade i många år. Där det var fastare mark, hade vi stengropar. Rörgrupningen började här omkring 1920.

Förr märglades här med Greviemärgel. Men det var långt att köra och det slutade man med vid sekelskiftet. Lera finns inte här.

Här har inte varit något egentligt cirkulationsbruk som nere på slätten. Träda hade vi inte i min barndom, det var det inte råd till. Mest odlades havre och råg. Vete inte alls och 6-radigt korn i ringa mån. Klöverodlingen började vi med omkring 1890. Odling av sockerbetor har vi bara haft 6-7 år. Genom de långa transporterna lönar det sig inte och odlingen inskränker sig till 1-1 1/2 tunnland av 25. 1890-95 började vi så smått med odling av rotfrukter s.k. "bofällor". Foderbetor kom till senare. Tidigare utfodrades djuren mest med halm och ängshö. Här var gott om ängsmark då. Sedan har mycket odlats och på en del har skog vuxit upp. Nu är det inte mycket äng igen. Havre fick bara de kor som mjölkade.

På 1880-talet köpte min far den första konstgödningen. Han började så smått med två säckar. På den arealen är det nu 4-dubbelt så mycket gödning. Sedan började de andra i bygden också med konstgödning. Den köptes i Ängelholm. En och annan hade benmjöl på jorden, men det var inte så mycket. I min barndom försökte vi med jordbränning, men det slutade vi med snart, för det skadade jorden.

Kreaturen här har varit av svensk röd boskap. Kor av låglandsras förekommer inte. Vi födde förr upp ungdjur och sålde på marknaderna i Ängelholm. Folk från Kulla-bygden kom dit och köpte. Även danskar kom över. Det var i början på 1900-talet. Tjurförening började här omkring 1915.

ACC. NR M. 13590:3.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

Det första mejeriet här i trakten var på Huntly gård. Det tillkom på 1880-talet. Vi sålde ingen mjölk, utan kärnade själva. Det var inte så stor mjölmängd på den tiden. Min mor brukade gå till Ängelholm och sälja. När andelsmejeriet i Hjärnarp kom till år 1894 skickade vi mjölken dit. Annars var det svårt att få kontanter. Spammål sålde vi inte och skogen var uthuggen redan i min barndom. En del torv sålde vi i min barndom till Skälderviken och fick 5 kr. lasset. Det var vanligt att de som hade mossar sålde torv.

Linodling förekom mest för eget behov, men jag minns att gummor ibland gick omkring och sålde vävnader. På ställena häruppe var förr i allmänhet 4-5 får. Den ull som blev utöver det egna behovet såldes till dem som inga får hade. Man fick omkring 1-2 kr. kilot.

Vid sidan av jordbruket har inga binärningar förekommit här.

Emigrationen var inte så omfattande. Folk reste mer från den riktiga skogsbygden.

=====